

IZKUNTZALARI GAZTEEN ELKARTEA ASOCIACIÓN DE XOVES LINGÜISTAS
ASSOCIACIÓ DE JOVES LINGÜISTES ASOCIACIÓN DE JÓVENES LINGÜISTAS

XIX ENCUESTRO DE LA ASOCIACIÓN DE JÓVENES LINGÜISTAS (AJL)
UNIVERSITAT DE VALÈNCIA, 10-12 MARZO 2004

“Apunts per a una anàlisi comparativa dels usos possessius en algunes llengües romàniques”

Joan Coba Femenia

En aquesta comunicació ens acostarem als adjectius possessius en algunes de les llengües romàniques de l'entorn i establirem els paral·lelismes i les divergències més notables entre els usos possessius de l'occità, del francès, de l'italià i del castellà respecte dels usos de la llengua catalana.

Així, per exemple, ens ha cridat l'atenció l'existència en occità de dues sèries d'adjectius possessius, anomenades també sèrie *tònica* i sèrie *àtona*, denominació inadequada -probablement- i que connecta amb el problema de la denominació dels possessius catalans. Per una altra banda, comprovarem que l'occità utilitza les formes *lor* i *lors* o *lurs* per a la 3a. persona i posseïdor plural, però que aquestes formes són substituïdes en molts parlars per les formes *tòniques* o *àtones* d'un sol posseïdor, exactament igual que es fa en la immensa majoria de dialectes catalans. Finalment, comprovarem que en la llengua occitana, ja des de ben antic, s'empren els possessius *mon*, *ton*, *son* davant de noms femenins que comencen per vocal: *mon anima*, *ton estela*, circumstància que té connexió amb el mateix fenomen observat en català (i en francès).

Pel que fa a aquesta última llengua, començarem per destacar que algunes gramàtiques també han parat esment en les profundes relacions entre adjectius possessius i pronoms personals. Ens ha cridat també l'atenció que el francès admetera durant l'Edat Mitjana i a l'època preclàssica la dualitat *leur/son*, *sa* i *leurs/ses*. Destacarem també una altra connexió entre el francès i la nostra llengua pel que respecta a la utilització dels articles definits i no dels possessius amb els substantius que designen parts del cos (*On lui bande les yeux* i no *On bande ses yeux*). Finalment, i pel que fa a la segona sèrie d'adjectius possessius francesos (*mien*, *tien*, *sien*, *nôtre*, *vôtre*, *leur*) comprovarem que es fan servir actualment en frases com «j'ai reçu la visite d'un *mien* cousin», considerades arcaïques en aquesta llengua, com en català.

Pel que respecta a l'italià destacarem, d'entrada, que la llengua antiga també mantingué la possibilitat que els derivats de SUUS s'utilitzaren per a diversos posseïdors. La introducció de *loro* ha estat un fet posterior i relativament recent, segons algun autor, circumstància que pot explicar que la major part dels dialectes italians siguin continuadors de SUUS.

Per acabar, examinarem els possessius castellans i veurem que era en l'Edat Mitjana quan s'observava la generalització en l'ús de determinades formes i l'eliminació d'unes altres, contràriament al que ocorre en català, llengua en la qual és aquesta una de les èpoques de major concurrència entre

formes plenes i reduïdes. Finalment, pararem esment d'un últim paral·lelisme entre ambdues llengües, arran de l'estudi de construccions com «*¡Mira sus nuevos aviones de Aeroméxico!*», que hem anomenat «expressió duplicada de la possessió» i que també són presents en català.

En definitiva, amb aquesta aproximació als possessius d'algunes de les llengües de l'entorn, comprovarem com de lligades estan les qüestions que fan referència als adjectius possessius. És a dir, que molts dels problemes o de les situacions que es presenten en català amb aquests adjectius veurem que tenen un paral·lelisme en alguna de les llengües veïnes.